

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.001.04.2017

P/17/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2016 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	Jan Dółka, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/11/2017 r. z dnia 04.01.2017 r. Arkadiusz Kałużny, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/10/2017 z dnia 04.01.2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Kutno, Pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego 18, 99-300 Kutno, zwany dalej „Urzędem Miasta”
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pan Zbigniew Burzyński, Prezydent Miasta Kutno od dnia 24 listopada 2014 r. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Wprowadzenie

Przedmiotem kontroli była ocena wykorzystania w 2016 r. wybranych dotacji celowych przekazanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej, obejmujących:

- sprawy obywatelskie¹ (część dotacji ujętej w dz. 750 Administracja publiczna, rozdz. 75011 Urzędy Wojewódzkie),
- świadczenia wychowawcze stanowiące wsparcie rodziny w ramach Programu „Rodzina 500+”² (dotacja w dz. 852 Pomoc społeczna, rozdz. 85211 Świadczenie wychowawcze),
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego³ (część dotacji ujętej w dz. 852, rozdz. 85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego).

Na realizację skontrolowanych zadań Miasto Kutno wydatkowało w 2016 r. dotacje w kwocie łącznej 18.044 tys. zł (odpowiednio: 526,6 tys. zł, 15.055,5 tys. zł i 2.461,9 tys. zł dla kolejnych ww. kategorii zadań), stanowiącej 60% dotacji wykorzystanych na realizację wszystkich zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (30.086 tys. zł). Przyznane na skontrolowane zadania dotacje zostały wydatkowane odpowiednio w 100%, 99,8% i 99,4%.⁴

¹ Zadania wynikające z ustaw: z dnia 28 listopada 2014 r. Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 2064), z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz.U. z 2016 r., poz. 391 ze zm.) oraz z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz.U. z 2016 r. poz. 722 ze zm.), zwanych dalej odpowiednio: „ustawą Prawo o aktach stanu cywilnego”, „ustawą o dowodach osobistych” i „ustawą o ewidencji ludności”.

² Zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.), dalej „Program 500+”.

³ Zadania realizowane na podstawie ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.).

⁴ Dane ustalone dla rozdz. 85212.

Zadania z zakresu spraw obywatelskich realizowane były przez Urząd Miasta. Obsługą świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz Programu 500+ zajmował się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kutnie.

(dowód: akta kontroli str. 4, 233-237)

**Ocena i jej
uzasadnienie**

III. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba kontroli ocenia pozytywnie⁵ wykorzystanie przez Miasto Kutno dotacji na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich, realizację Programu 500+ oraz wypłatę i obsługę świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W Urzędzie zapewniono prawidłową obsługę tych dotacji. Otrzymane z budżetu państwa dotacje na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich wydatkowano zgodnie z przeznaczeniem, a środki przekazane na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz Programu 500+ niezwłocznie przekazano do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kutnie (MOPS). Dotacje zostały prawidłowo zaewidencjonowane i terminowo rozliczone. W związku z niedoszacowaniem przez Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi (ŁUW) dotacji na sprawy obywatelskie, przekazana Miastu Kutno w 2016 r. dotacja (526,6 tys. zł) była niższa od faktycznie rozliczonej o 4,9 tys. zł. Dopłatę za 2016 r. Urząd Miasta otrzymał w dniu 3 lutego 2017 r., w ramach planu przyznanego na rok 2017.

Sprawozdanie z dotacji za IV kwartał 2016 r. (Rb-50) terminowo przekazano do ŁUW, a zaprezentowane w nim dane wynikały z ewidencji księgowej Urzędu Miasta oraz ze sprawozdań jednostkowych MOPS. Sprawozdanie to niepotrzebnie i nieprawidłowo skorygowano w dniu 22 lutego 2017 r. Wykazano w nim kwotę 4,9 tys. zł stanowiącą różnicę pomiędzy wysokością przyznaną i wydatkowaną w 2016 r. środków z dotacji na realizację zadań dotyczących spraw obywatelskich (526,6 tys. zł), a kwotą należności Urzędu Miasta wynikającą ze złożonych do ŁUW rozliczeń (531,5 tys. zł). Zgodnie z instrukcją sporządzania sprawozdań⁶, w sprawozdaniu Rb-50 nie przewidziano pozycji dla tego rodzaju rozliczeń. Niemniej jednak NIK zauważa, że błędnie sporządzona korekta odzwierciedlała stan faktyczny rozliczeń z ŁUW.

VI. Wyniki kontroli

1. Planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu
faktycznego

Środki finansowe na realizację zadań dotyczących spraw obywatelskich i świadczeń z funduszu alimentacyjnego Urząd Miasta zaplanował na poziomie określonym w informacji ŁUW o wstępnych kwotach dotacji zaplanowanych na 2016 r. i informacji ŁUW o ustalonych w wyniku podziału kwot dochodów i wydatków określonych w ustawie budżetowej na rok 2016, które Urząd Miasta otrzymał ŁUW w terminach określonych w art. 143 ust. 1 pkt 2 i art. 148 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁷ (ufp).

Informacja z ŁUW o planowanych kwotach dotacji na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich (360,4 tys. zł, łącznie 506,2 tys. zł w rozdz. 75011) i na realizację świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (10.844,6 tys. zł w rozdz. 85212) stanowiła podstawę do ujęcia tych dotacji w uchwale budżetowej Miasta Kutno na rok 2016 r.⁸ oraz w planie finansowym Urzędu.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, opisowa, negatywna.

⁶ Instrukcja zawarta w rozdz. 9 załącznika nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.), dalej „rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej”.

⁷ Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.

⁸ Uchwała nr XVIII/204/15 Rady Miasta Kutno z dnia 15 grudnia 2015 r. w sprawie uchwalenia budżetu.

W wyniku podziału kwot dochodów i wydatków określonych w ustawie budżetowej na 2016 r. wysokość dotacji została ustalona dla Miasta Kutno w przedstawionych powyżej kwotach.

(dowód akta kontr. str. 5-12, 25-138, 249-251)

Informację o planowanej kwocie dotacji na wdrożenie Programu 500+ (59,3 tys. zł w rozdz. 85295 Pozostała działalność⁹) ŁUW przekazał do Urzędu Miasta w dniu 22 lutego 2016 r., zaś informację o planowanej na 2016 r. wysokości dotacji na realizację tego programu w dniu 1 kwietnia 2016 r. (13.307,2 tys. zł w rozdz. 85295)¹⁰. Na podstawie informacji z ŁUW dotacja na wdrożenie i realizację Programu 500+ została wprowadzona do planu finansowego Urzędu zarządzeniami Prezydenta Miasta¹¹ w sprawie zmian w budżecie Miasta Kutno na rok 2016.

(dowód akta kontr. str. 13-138)

Informacje o wysokości dotacji ujętej w projekcie budżetu i uchwalonym budżecie Miasta Kutno w rozdz. 85212 Urząd Miasta przekazał do MOPS z zachowaniem terminów określonych w art. 248 ust. 1 i 249 ust. 1 ufp.

(dowód: akta kontroli str. 325-328)

Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi

W działalności Urzędu Miasta w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wniesiono uwag.

2. Realizacja dotowanych zadań

Opis stanu
faktycznego

W 2016 r. pierwotnie przyznane kwoty dotacji zostały zwiększone w rozdz. 75011 o 166,2 tys. zł (do 672,4 tys. zł, w tym na sprawy obywatelskie do 526,6 tys. zł), w rozdz. 85211 o 1.729,7 tys. zł (do 15.096,3 tys. zł) i w rozdz. 85212 o 2.223,5 tys. zł (do 13.068,1 tys. zł).

- Zmiany w planie dotacji na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich (rozdz. 75011) dokonywane były przez ŁUW. Wysokość dotacji na te zadania została ustalona według jednolitych dla całego kraju zasad, określonych przez Ministerstwo Finansów. ŁUW przekazywał dotacje miesięcznie, w wysokości nie mniejszej niż 1/12 planu¹². Dotacja podlegała rozliczeniu w oparciu o rzeczywistą liczbę zrealizowanych spraw, z uwzględnieniem ujednoliconego czasu ich realizacji i ustalonej przez Ministerstwo Finansów stawki roboczogodziny (24,16 zł). Według stanu na koniec października zaplanowana dla Miasta Kutno na 2016 r. dotacja (559,8 tys. zł) była przeszacowana. Pismem z dnia 16 listopada 2016 r., na podstawie decyzji Wojewody Łódzkiego z dnia 10 listopada 2016 r. (ostateczny termin dla wprowadzenia zmian w dotacji¹³) ŁUW dokonał jej zmniejszenia o 33,1 tys. zł. W konsekwencji nadmiernego zmniejszenia planu, ostatecznie przyznane przez ŁUW i przekazane w 2016 r. środki (526,6 tys. zł) były niższe o 4,9 tys. zł od należności wynikającej ze złożonych przez Urząd Miasta rozliczeń za dany rok (531,5 tys. zł). ŁUW przesłał dopłatę za 2016 r. w kwocie 4,9 tys. zł na rachunek Urzędu Miasta w dniu 3 lutego 2017 r., w ramach planu przyznanego w rozdz. 75011 § 2010 na rok 2017.

W 2016 r. Urząd Miasta nie wnioskował do ŁUW o zwiększenie przyznanej kwoty dotacji i nie dochodził należnych dotacji w postępowaniu sądowym.

⁹ 47,3 tys. zł w § 2010 i 12 tys. zł w § 6310.

¹⁰ Na podstawie decyzji Wojewody Łódzkiego kwoty te zostały przeksięgowane do rozdz. 85211.

¹¹ Zarządzenia Prezydenta Miasta Kutno w sprawie zmian w budżecie Miasta Kutno na rok 2016 w zakresie dotacji celowych: nr 54/2016 z dnia 31 marca 2016 r., nr 62/2016 z 20 kwietnia 2016 r. i nr 80/2016 z 10 maja 2016 r.

¹² Do sierpnia i w październiku.

¹³ Zgodnie z art. 170 ust. 1 ufp zmiany kwot dotacji celowych na zadania zlecone jednostkom samorządu terytorialnego mogą następować w terminie do dnia 15 listopada roku budżetowego.

- Zmiany w planie dotacji na realizację Programu 500+ (rozdz. 85211) oraz wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego (rozdz. 85212) wynikały z wskazywanych przez MOPS potrzeb. Kierowane do ŁUW pisma z prośbą o zwiększenie planu dotacji i przekazanie dodatkowych środków były realizowane w danym miesiącu. Otrzymane z ŁUW transze dotacji Urząd Miasta niezwłocznie przekazywał do MOPS, umożliwiając terminową wypłatę świadczeń¹⁴. Kontrola wypłat świadczeń realizowanych przez MOPS¹⁵ nie wykazała opóźnień.

(dowód: akta kontroli str. 6-8, 25-138, 155-237, 263-307, 336, 349)

Realizując zadania z zakresu spraw obywatelskich Urząd Miasta załatwił w 2016 r. 45.180 spraw, z tego 21.937 na podstawie przepisów ustawy Prawo o aktach stanu cywilnego, 6.291 na podstawie ustawy o dowodach osobistych i 16.952 sprawy dotyczące zadań określonych w ustawie o ewidencji ludności. Na realizację wymienionych zadań wydatkowano 100% zaplanowanych na rok 2016 i przekazanych przez ŁUW środków (526,6 tys. zł).

W 2016 r. liczba stałych mieszkańców Miasta Kutna w wieku do 18 lat wynosiła 6.832. Programem 500+ objęto 3.547 dzieci (51,9% dzieci w tej grupie wiekowej), którym wypłacono 29.723 świadczenia na łączną kwotę 14.826 tys. zł. Koszty obsługi, łącznie z wdrożeniem tego programu wyniosły 229,5 tys. zł (1,5% otrzymanej dotacji). Łącznie wydatkowano 15.055,5 tys. zł (99,8% przyznanych i przekazanych środków).

W 2016 r. udzielono 6.030 świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla 609 osób uprawnionych (z 444 rodzin) o łącznej wartości 2.390,2 tys. zł. Koszty obsługi wyniosły 71,7 tys. zł (3% wartości świadczeń). Łącznie na zadania dotyczące świadczeń alimentacyjnych wydatkowano 2.461,9 tys. zł.

Na zadania realizowane w rozdz. 85212 wydatkowano 12.991,1 tys. zł (99,4% przyznanych i przekazanych środków).

(dowód akta kontr. str. 167, 232-237, 252)

Objęte badaniem dotacje zostały prawidłowo zaksięgowane i rozliczone. Urząd Miasta w terminie przewidzianym w art. 168 ust. 6 ufp zwrócił do ŁUW niewykorzystane kwoty dotacji w rozdz. 85211, § 2060 (28.784,31 zł, tj. 0,19% otrzymanych środków), w rozdz. 85212, § 2010 (77.033,77 zł, tj. 0,59% otrzymanej dotacji) i w rozdz. 85295, § 6310 (19,80 zł).

W 2016 r. nie wystąpiły przypadki blokowania wydatków na badane dotacje.

(dowód akta kontr. str. 246-251, 308-309)

Wykonanie zadań było przedmiotem kwartalnych sprawozdań opisowych kierowanych do ŁUW. Informacje te odnosiły się wyłącznie do rozliczenia otrzymanych środków.

(dowód akta kontr. str. 253-260)

Sprawozdanie Rb-50 o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego za IV kwartał 2016 r. przekazano do dysponenta części budżetowej w terminie określonym w załączniku nr 44 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a dane w nim ujęte odpowiadały wielkościom wynikającym z ewidencji księgowej oraz jednostkowego sprawozdania MOPS. W dniu 22 lutego 2017 r. sporządzono korektę sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2016 r., pomimo braku przesłanek dla jej sporządzenia.

(dowód akta kontr. str. 310-324)

W działalności Urzędu Miasta w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

¹⁴ Środki przekazywano w terminie do trzech dni roboczych od daty ich wpływu na rachunek Urzędu Miasta. W Urzędzie nie opracowano harmonogramu wpłat.

¹⁵ Skontrolowano wypłaty świadczeń dla 10 beneficjentów w maju i listopadzie 2016 r., w tym dla 5 beneficjentów świadczeń wychowawczych i 5 beneficjentów świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2016 r. zostało niepotrzebnie i nieprawidłowo skorygowane. Wykazano w nim kwotę 4,9 tys. zł stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą przyznanych i wydatkowanych w 2016 r. środków z dotacji celowej przyznanej z budżetu państwa na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej dotyczących spraw obywatelskich (526,6 tys. zł), a kwotą należności Urzędu Miasta wynikającą ze złożonych do ŁUW rozliczeń (531,5 tys. zł). Sprawozdanie Rb-50 nie przewiduje pozycji, w której można by wykazać ww. różnicę. Tymczasem kwotę 4,9 tys. zł wykazano w części uzupełniającej A Wydatki (podlegające refundacji) poniesione w bieżącym roku ze środków własnych jst, a nie zwrócone w tym roku. Zgodnie z instrukcją sporządzania sprawozdań¹⁶, część ta zastrzeżona jest wyłącznie do dotacji przeznaczonych na zwrot wydatków, a dotacje na realizację zadań z zakresu spraw obywatelskich do takich się nie zaliczają.

Skarbnik Miasta wyjaśnił, że korekta sprawozdania sporządzona została celem odzwierciedlenia rzeczywistych rozliczeń z ŁUW.

(dowód akta kontr. str. 337-345, 346, 349-351, 352)

V. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁷, zwanej dalej „ustawą o NIK”, odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 13 marca 2017 r.

Dyrektor
Delegatury NIK w Łodzi

Kontroler:

Przemysław Szewczyk

Arkadiusz Kałużny
starszy inspektor k.p

Podpis

Podpis

¹⁶ Instrukcją zawartą w rozdziale 9 załącznika nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

¹⁷ Dz.U. z 2015 r. poz. 1096 ze zm.